

Grensoverstijgende samenwerking in de agrobusiness - synergiën en uitdagingen

“Wij zijn ervan overtuigd dat een intensievere grensoverstijgende samenwerking de agrobusiness – of zoals deze ook bekend staat: de agrofoodsector – ten goede zal komen,” zegt Dr. Anke Schirocki, directeur van Agrobusiness Niederrhein. Daarom is de organisatie ook betrokken bij het Interreg-project Agropole Innovates, dat zich richt op innovatie door Duits-Nederlandse samenwerking. Agrobusiness Niederrhein staat hierin niet alleen. De projectpartner Brightlands Campus Greenport Venlo en de Fontys Hogescholen Venlo ondersteunen deze activiteiten door netwerken en wetenschappelijk onderzoek. Samen organiseerden deze partners in Venlo het evenement ‘Grensoverstijgend samenwerken in de agrifood’.

Agropool staat voor een groot economisch belang in de agrobusiness

Dr. Jan Lucas, onderzoeker aan de leerstoel Cross-Border Business Development van Fontys, gaf een overzicht van de structuren die kenmerkend zijn voor de agrobusiness in de grensregio. Met ‘agrobusiness’ wordt de hele waardeketen van de tuinbouw en de landbouw bedoeld. Bij de Wirtschaftsförderung Kreis Kleve wordt de agrobusiness als een belangrijke sector gezien, die in dit gebied een op de zes banen omhelst. Ook in de provincie Limburg is de agrobusiness van groot economisch belang. Naast de tuinbouw is ook de voedselverwerking hier erg belangrijk. Samen vormt de grensoverstijgende regio het grootste tuinbouwgebied van Europa. “We zijn ervan overtuigd dat we ook de meest innovatieve agrobusinessregio van Europa zijn,” legt Schirocki uit. “Daarom noemen we de regio ook wel een ‘agropool’, een term die is afgeleid van ‘metropool’. In een agropool heeft de agrosector een sterke economische en sociale impact op de economie en de samenleving van de regio.

Visie van een functionele agrofoodregio

Dr. Vincent Pijnenburg is Professor voor Cross-Border Business Development bij Fontys in Venlo. Hij schetst de visie van een functionele regio waarin landsgrenzen, wettelijke eisen en andere obstakels geen rol meer spelen bij de ontwikkeling van agrobusiness in de regio. De ondernemingen Baum&Bonheur, MS Schippers en Yookr legden aan de aanwezigen uit hoe grensoverstijgende samenwerking er vandaag de dag uit ziet in Duitse en Nederlandse bedrijven.

Baum&Bonheur: een interculturele onderneming

Baum&Bonheur (voorheen: Baumschule Lappen) is een van de grootste boomkwekerijen van Europa en is gevestigd in Nettetal. Martien Mantje is directeur van het Nederlandse verkoopbedrijf Baum&Bonheur. De boomkwekerij werkt al jaren over de grens. Het begon allemaal met het zoeken en vinden van grond in Nederland. Dit bood de mogelijkheid om andere producten te kweken vanwege de verschillen in nationale wetgeving voor de boomkwekerijsector. Bovendien bieden de grensoverstijgende activiteiten betere mogelijkheden in de vraag naar goed personeel en zijn er voor medewerkers meer mogelijkheden op het gebied van professionele ontwikkeling.

Vandaag de dag heeft Baum&Bonheur medewerkers met vele verschillende nationaliteiten. Zij brengen hun eigen individuele eigenschappen en doelen mee, waaronder ook culturele kenmerken. Het bedrijf wil groeien en daarvoor dienen de medewerkers mee te groeien met het bedrijf. Om dit mogelijk te maken, moet er rekening worden gehouden met eigenschappen, wensen en doelen van de werknemers en moeten ze worden ondersteund. Dit vereist actief luisteren.

Er dient ook rekening te worden gehouden met culturele voorkeuren en eigenschappen bij het aanspreken van klanten. Als je de Franse markt wilt betreden, is het goed als je Franse

medewerkers voor de klantenservice in dienst neemt die bekend zijn met het land en de cultuur. Dit geldt ook voor andere landen en soms zelfs voor regio's binnen een land; bekend zijn bijvoorbeeld de mentaliteitsverschillen tussen mensen uit Beieren en Sleeswijk-Holstein.

MS Schippers: Nederlandse gewoonten ontmoeten Duitse bedrijfscultuur

MS Schippers is een Nederlands bedrijf met een Duitse vestiging in Kerken. Karl Kevin Kottsieper is inmiddels bijna vijf jaar directeur van deze vestiging. In zijn carrière is hij op veel plaatsen in aanraking gekomen met interculturele samenwerking, wat hem de juiste handvaten heeft gegeven om de Duits-Nederlandse samenwerking bij MS Schippers vorm te geven. Kevin heeft zichzelf de taak gesteld om de volgens hem goede gewoonten van de Nederlanders te integreren in de Duitse bedrijfscultuur.

Dit omvat de veel persoonlijkere manier waarop Nederlanders omgaan met collega's, werknemers en zakenpartners. Naast het bekende tutoyeren, betekent dit voor hem ook actief luisteren, en de ander herkennen en erkennen. Naar zijn mening is dit in Nederland zelfs gemakkelijker dan in Duitsland, omdat hiërarchieën hier minder belangrijk zijn dan in Duitse bedrijven en dit bijdraagt aan een vertrouwelijkere relatie. Zijn ervaring is dat Duitsers en Nederlanders verschillende gewoonten hebben. Enerzijds kunnen de verschillen leiden tot synergie, maar anderzijds ook tot conflicten en onbegrip. Dit gebeurt soms wanneer de Duitse kant harde afspraken verwacht aan het einde van een vergadering en dat die vervolgens worden uitgevoerd. Aan het einde van een vergadering aan Nederlandse kant is een harde afspraak niet per se noodzakelijk.

Kevin's dagdagelijkse doel is om elkaar open te benaderen en de sterke punten van beide partijen te benutten. Want de directeur weet als geen ander dat een positieve werkomgeving leidt tot tevredenheid bij werknemers en uiteindelijk tot goede resultaten voor het bedrijf.

Yookr: AI voor de tuinbouw

John van Helden is directeur en eigenaar van het Nederlandse bedrijf Yookr. Yookr gebruikt sensortechnologie boven en in plantopstanden en ook ondergronds om real-time gegevens te genereren waaruit via een dashboard voorspellingen en aansturingen in het productieproces kunnen worden afgeleid. De focus ligt daarbij op tuinbouw, stedelijk groen en sportvelden. John van Helden is geboren in Horst en groeide op nabij de Duitse grens. Hij spreekt Duits en dat komt goed van pas als hij bijvoorbeeld met Duitse tuinders werkt of als zijn producten in de Nederrijn worden gebruikt. Dit is al het geval, al zijn Duitsers meestal wat terughoudender als het gaat om het gebruik van innovatieve technologieën in hun bedrijf. Zijn team van medewerkers groeit en er werken altijd stagiair(e)s uit verschillende Europese landen. Tot nu toe heeft hij nog geen Duitse werknemers. Dit is geen onwil, maar heeft ermee te maken dat het in Duitsland heel gemakkelijk is een baan te vinden in de IT-sector. Maar wie internationale ervaring wil opdoen voor de deur, vindt bij Yookr interessante carrièremogelijkheden.

Duur en financiering van het project Agropole Innovates

Het evenement werd georganiseerd in samenwerking met Fontys en de partners van het project Agropole Innovates. Het project Agropole Innovates loopt tot augustus 2026 en wordt uitgevoerd als onderdeel van het Interreg VI Duitsland-Nederland-programma en, naast de eigen bijdragen van de projectpartners, medegefinancierd met 2,025 miljoen euro door de Europese Unie, het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), de Provincie Limburg, het MWIKE NRW en het MB Niedersachsen.



v.l.n.r. Sabine Theobald und Martien Mantje (Baum&Bonheur), Yvonne van der Velden (Brightlands Campus Greenport Venlo), Dr. Vincent Pijnenburg (Fontys Hogescholen Venlo), Dr. Anke Schirocki (Agrobusiness Niederrhein), Kevin Kottsieper (MS Schippers), Dr. Jan Lucas (Fontys Hogescholen Venlo), John van Helden (Yookr)



v.l.n.r. Kevin Kottsieper (MS Schippers), Dr. Vincent Pijnenburg (Fontys Hogescholen Venlo), Dr. Anke Schirocki (Agrobusiness Niederrhein), John van Helden (Yookr), Martien Mantje (Baum&Bonheur)